

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія емоційної сфери особистості

Галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доктор педагогічних наук, професор, практичний психолог, професор кафедри педагогіки та психології Єрмакова Світлана Станіславівна	+380982101888	ermakovasvitlana2011@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

На протязі усього життя людина вчиться розпізнавати і точно ідентифікувати свої емоції, усвідомлюючи, до яких дій вони її спонукають. Життєва активність людини передбачає володіння своїми емоціями, емоційними переживаннями, емоційними станами у ситуації взаємодії з навколишнім середовищем. Пізнання і розуміння своїх емоцій дає можливість розпізнавати невербальні знаки того, як почувають себе оточуючі люди, які емоції супроводжують їх почуття і дії.

Психологія емоційної сфери особистості є галуззю психологічної науки, яка спрямовує свою діяльність на вивчення і розуміння спектру переживань і почуттів особистості. Будь-яке переживання – це оцінка процесу задоволення певної потреби індивіда, а почуття – оцінка можливості конкретного об'єкту задовольнити потребу індивіда. Емоційні переживання включають у свою структуру прояв емоцій як короточасних переживань різної сили, які змінюють одне одного слідом за зміною ситуації, та емоційних станів як тривалих переживань, тобто ефекту від сильної емоційної реакції.

Опанування знаннями, покладеними в основу даного курсу, дає можливість оволодіти вміннями аналізувати та пояснювати причини прояву емоцій певної модальності, здійснювати діагностику та розробляти систему корекційних впливів, спрямованих на попередження та покращення емоційних станів, а також оволодіти системою регулятивних прийомів і технік з попередження розладів емоційної сфери особистості.

Метою дисципліни «Психологія емоційної сфери особистості» є поглиблення знань студентів – майбутніх практичних психологів з психології емоцій, формування вміння керувати своїми емоціями, визначати особливості емоційної сфери оточуючих людей та клієнтів. Вивчення дисципліни дає можливість студентам набутися фахових компетенцій з професійно-орієнтованого циклу підготовки до майбутньої професії, розширення загального уявлення про емоції і почуття, класифікацію емоцій, визначення і види емоційних процесів, емоційних станів, патологічні прояви емоцій, специфіку розладу емоцій та можливі шляхи їх корекції.

Передумови для вивчення дисципліни – знання із таких дисциплін як-от: «Історія психології», «Психофізіологія», «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Диференціальна психологія», «Психодіагностика».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Психологія емоційної сфери особистості» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Навчальна дисципліна «Психологія емоційної сфери особистості» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Специфіка предмету та завдань курсу.
2. Характерні ознаки емоцій та їх види.
3. Класифікація психічних розладів емоцій.
4. Основні методи виявлення розладів емоцій та їх корекції.

Уміння:

1. Використовувати наступні методи дослідження емоцій та їх розладів:
 - метод кольорового вибору (М.Люшер);
 - тест руки (Б.Брайклін, З.Піотровський, Е.Вагнер);
 - метод дослідження фрустрації (С.Розенцвейг);
 - методика дослідження акцентуацій (К.Леонгард, Г.Шмішек методика діагностики показників і форм агресії (А.Басс, А.Дарки);
 - методика оцінки рівня ситуативної тривожності (Ч.Спілбергер, Л.Ханін);
 - методика діагностики «перешкод» у встановленні емоційних контактів (В.Бойко).
2. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, пов'язаних з використанням методів виявлення емоційних розладів.

Навички:

1. Упорядковувати набуті знання у вигляді виконання індивідуальних завдань.
2. Аргументовано обговорювати та пояснювати індивідуальні відмінності особистості, що сформувалися.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/6	28/6	78/108	2	4	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Емоції як психологічний феномен	16	2	4	10	16	1	-	15
. Основні характеристики базових емоцій	16	2	4	10	16	-	1	15
. Загальна характеристика емоційних розладів	17	2	4	11	17	1	1	15
Тема 4. Процес психологічного дослідження емоційної сфери	17	2	4	11	17	1	1	15
Тема 5. Засвоєння методики діагностики фрустрації, тесту «Рука»	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 6. Засвоєння методики кольорового вибору	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 7. Засвоєння методик діагностики агресії, тривожності, акцентуацій характеру.	18	2	4	12	18	1	1	16
Усього годин	120	14	28	78	120	6	6	108
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Психологія емоційної сфери особистості» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Емоції як психологічний феномен. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1) Загальна характеристика емоцій. 2) Функції емоцій. 3) Характеристика емоцій. 4) Участь емоцій у регуляції діяльності. <i>Виконати практичне завдання:</i> 5) Скласти короткий словник термінів до проблеми «Психологія емоційної сфери особистості» 6) Підготувати презентацію характеристики емоційної сфери особистості і визначення основних видів емоцій. 7) Навести аргументи багатозначності емоцій в житті людини.	10	15
2	Тема 2. Основні характеристики базових емоцій. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1) Емоції як переживання біологічних процесів; 2) Умовно-рефлекторні активатори емоцій; функції півкуль головного мозку і емоцій. 3) Змістовна характеристика базових емоцій <i>Виконати практичне завдання:</i> 4) Підготувати презентацію, що наочно демонструє умовно-рефлекторну дію емоцій. 5) Знайти відповідь на питання, яким чином діє механізм асиметрії мозку.	10	15
3	Тема 3. Загальна характеристика емоційних розладів. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1) Визначення емоціональних розладів (депресія, манія, ейфорія, дисфорія, апатія, паратимія, страхи, тривога, неспокій, амбівалентність) 2) Фрустрація та її ознаки.	11	15

	3) Посттравматичні стресові розлади. 4) Акцентуації. 5) Емоційні розлади і вік. <i>Виконати практичне завдання:</i> 6) Визначити основні ознаки емоційних розладів та виписати їх із поясненням в словник. 7) Підготувати презентацію надання ознак емоційних розладів. 8) Визначити співвідношення між різними видами емоційних розладів.		
4	Тема 4. Процес психологічного дослідження емоційної сфери. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1) Основні вимоги до структури та змісту дослідження. 2) Етичні вимоги. 3) Форми взаємодії психолога та досліджуваного. <i>Виконати практичне завдання:</i> 4) Підготувати алгоритм і пояснення до проведення психологічного дослідження емоційних розладів. 5) Визначити основні етичні вимоги до проведення дослідження. 6) Розкрити форми взаємодії психолога та досліджуваного.	11	15
5	Тема 5. Засвоєння методики діагностики фрустрації, тесту «Рука». <i>Використання практичних завдань:</i> 1) Основні положення теорії фрустрації С. Розенцвейга. 2) Стимульний матеріал методики. 3) Оцінка отриманих даних. 4) Спрямованість реакцій. Їх типи і індекси. 5) Загальний показник і якісна характеристика результатів. 6) Теоретичні засади методики «Руки» Б.Брикліна, З.Піотровського, С.Вагнера. 7) Характеристика стимульного матеріалу методик. 8) Система індексації відповідей досліджуваних. 9) Процес дослідження та інтерпретація даних.	12	16
6	Тема 6. Засвоєння методики кольорового вибору. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1) Теоретичні засади методики. 2) Варіанти тесту. 3) Стимульний матеріал. 4) Процес дослідження. 5) Аналіз та інтерпретація результатів. 6) Сучасні данні щодо використання методики М.Люшера. <i>Виконати практичне завдання:</i>	12	16

	7)Опрацювати методику «Колірний тест» М.Люшера.		
7	Тема 7. Засвоєння методик діагностики агресії, тривожності, акцентуацій характеру. <i>Підготувати доповіді за темами:</i> 1)Теоретичні засади використання методик діагностики агресії, тривожності, акцентуацій характеру. 2)Процес діагностування. 3)Обробка отриманих результатів, кількісний та якісний аналіз даних. 4)Практика використання методики кольорового опосередкування в закордонних та вітчизняних дослідженнях. <i>Виконати практичне завдання:</i> 5) Опрацювати методики: - Діагностика акцентуацій характеру (К. Леонгард) - Діагностика акцентуацій характеру (Г. Шмішек); - Діагностика показників і форм агресії (А.Басс, А. Дарки); - Діагностика тривожності (Ч. Спилбергер); - Діагностика типів емоційної реакції на впливи стимулів оточуючого середовища (В. Бойко).	12	16
	Усього	78	108

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)
--	--

**8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У
МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**
(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведення зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;

- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведення балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН (максимум 50 балів) Рівень знань оцінюється:

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання

Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

положень;

- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бек А., Девіз Д., Фріман А. Когнітивна психотерапія розладів особистості. Київ: «Діалектика», 2024. 500с.
2. Гоулман Д. Емоційний інтелект: пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Харків: Віват, 2020. 512 с.
3. Зарицька В. Психологія емоційного інтелекту. Київ: Видавництво «Oldi+», 2022.428с.
4. Лазуренко О.О. Психологія емоцій. Київ: Видавництво «Книга – плюс», 2018.264 с.
5. Морісс Т. Майстер емоцій. Як подолати внутрішній негатив і навчитися керувати своїми почуттями. Київ : Видавництво «Monolith Bizz», 2024. 272 с.
6. Ферд-Годбіхер Р. Історія емоцій. Походження людини (розумної) емоційної. Київ: Видавництво «Лабораторія», 2023. 296 с.

Допоміжна:

- 1.Бек Дж.С. Когнітивно-поведінкова терапія. Основи та практика. Київ: Видавництво «Діалектика». 2023. 460 с.
2. Максименко Ю.Б. Психосемантика кольору в психологічній діагностиці.Одеса: ЮНПУ, 2014.110 с.
3. Павлюк М.М., Шепельова М.В. Сучасні психологічні технології надання психологічної допомоги сім'ям постраждалих у подоланні складних життєвих обставин: практичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2020. 124 с.
4. Пророк Н. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ. 2018. 208 с.
5. Сергієнко О. Якщо ви надмірно переживаєте за все. Львів : Видавництво «Свічадо», 2018. 100 с.
6. Станчишин В. Стіни в моїй голові. Жити з тривожністю і депресією. Київ : Віхола, 2020. 176 с.
7. Царенко Л., Вебер Т., Войтович М., Гриценко Л., Кочубей В., Гридковець Л.. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. 240 с
8. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків:Прапор, 2007. 640 с.
9. Штифурак В.С.Психологічна допомога: види, підходи та напрями. Навчальний посібник. Вінниця, 2019. 338 с.

10. Ялом І. Дар психотерапії. Відкритий лист до нового покоління терапевтів та їхніх пацієнтів. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки. 2024.384 с.

Інформаційні ресурси

- 1.Бібліотека Міжнародного гуманітарного університету: офіційний сайт. URL: https://mgu.edu.ua/science_library
- 2.Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
- 3.Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
- 4.Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 5.Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>